

DZIENNIK POLSKI

Biurowi Redakcji „Dziennika Polskiego”, plac Marjański
liczba 6 i 7.

Przebiegi wnoszą we Lwowie rocznie 18 zł. — półrocznie
rocznie 9 zł. — kwartalnie 4 zł. 50 ct. — miesięcznie
1 zł. 50 ct.

Przebiegi pocztową w państwie austriackim, rocznie
24 zł. — półrocznie 12 zł. — kwartalnie 6 zł. —
miesięcznie 3 zł.

Przebiegi pocztową na granicę, do całych Niemiec
rocznie 50 marek — kwartalnie 12 marek 50 gr.,
do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie 90
franków — kwartalnie 20 franków.

Numer kosztuje 6 centów.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Telefon Redakcji 171.

wychodzi codziennie niewyłączając niedziel i świąt o 8. ranu.

Przebiegi i ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Biurowi Administracji „Dziennika Polskiego”, plac Marjański,
liczba 6 i 7, w domu pana Kisełki: we Wiedniu:
pp. Haasenstein & Vogler (Otto Moss) M. Dales i
H. Bohalke; A. Oppelt; Rudolf Moss; W. Berlinia,
Frankfurcie; Koloni: Haasenstein & Vogler i G. L.
Dauke; w Hamburgu: Karoly i Liechmann; W. War-
sawie: Reichmann & Frenkel; W. Paryżu: C. Adam,
Rue des saints Peret 511

Ogłoszenia przyjmują się na opłat 6 centów od jednego
wiersza drobnym drukiem (petit).

Prywatna Korespondencja i nekrologi 12 ct. od wiersza.
Drobne ogłoszenia po 1 1/2 centa od wiersza, Pomoczek, skłapy po 1 ct. od wiersza.

Reklamy w rubryce Nadesłane 20 ct. od wiersza

Tydzień polityczny.

Lwów 6. lipca.

Drobne sprawy, jakie wśród szczegółowej
rozprawy budżetowej wchodziły na porządek
dziennej obrady izby poselskiej, nie zajmują zbyt
wielkiej uwagi deputowanych i opinii publicznej.
Wszystko koncentruje się około dyskusji budżetowej,
o której już niejednokrotnie powiedzieliśmy.
Z poszczególnych resortów ministerjalnych, które
zostały zatwierdzone, najciekawszym
był niezawodnie resort ministerstwa wyznań i
oświaty, raz dla tego, że o nim stosunkowo naj-
więcej i najgłośniej mówiono, a powtóre dla
tego, że istotnie w ciągu dyskusji poruszono,
pomijając sprawy polityczne, które zwykle by-
wają oceniane ze stanowiska partyjnego, wiele
także kwestji zasadniczych, dotyczących re-
formy naszego szkolnictwa. Nie naszą naturalnie
rzeczą zaspeszczając się w szczegółowy rozbiór
wszystkich poruszonych kwestji, zaznaczamy
jedno krótko, że godząc się nawet z zapatry-
waniem, iż szkoła nie może być potem dla
próbnych eksperymentów, przynajmniej należy,
że szkółka nasza oparta bądź co bądź pod wielu
względami na zasadach przestarzałych — re-
formy potrzebuje. Co zaś do politycznego zna-
czenia dyskusji, to już zaznaczyliśmy, że wy-
różniła się ze strony polskiej mowa p. Pi-
nińskiego — z której treścią myślimy się nie
godzić. Zdawało nam się, że po tem wszystkim
co powiedzieli inni mówcy imieniem Koła po-
lskiego, enuncjacja osobistych zapatrywań hra-
biego Pinińskiego była zbędna, że niepo-
trzebnie dostarczyć pewnym sfierom tematu do
rekryminacji. Dobrze się stało, że na posiedze-
niu Koła sprawę pomyślnie zatwierdzone, niemniej
jednak afera była zbędna, bo wytwarza nie-
potrzebne kwasy.

Kwestja wznowienia trójprzymierza była po-
nownie tematem omawianym w angielskiej izbie
gmin, gdzie raz więcej jeszcze zadyktowano rząd
o stosunek rzeczywisty Anglii do sojuszu mo-
narchii środkowej Europy. Podsekretarz ministe-
rstwa spraw zewnętrznych, Ferguson, na inter-
pelację tę oświadczył, że nie otrzymał jakichbyś
urzędowych informacji, co do treści nowych
traktatów, podpisanych przez Niemcy, Austro-
Węgry i Włochy. Włoski prezydent ministrów,
margrabia Rudini, zatwierdził wszystko to, co
rząd angielski różnymi czasami i przy różnych
okolicznościach zaznaczał w sprawie wymian
opinii i zapatrywań, jakie się odbywały periody-
cznie między Anglią a Włochami. Nie ulega
wątpliwości, że włoski prezydent ministrów
w sposób poprawny przedstawił wymianę not od-
nośnych. W razie potrzeby środki ostrożności,
konieczne ku utrzymaniu obecnego stanu rzeczy
na morzu Śródziemnym, odpowiednio do możli-
wych okoliczności każdorazowego wypadku obmy-
ślane i rozbiране będą poszczególnie przez
Anglię i Włochy. Jakiebyśż zyski sił wojen-
nych angielskiego państwa zależąć będzie, jak
dotychczas, od oceny okoliczności przez gabi-
net londyński. Prawda jest, że pomiędzy gabi-
netem londyńskim a rzymskim przy różnych oka-
zjach przyszło już do wymiany zapatrywań, ale
mimo to nie nastąpiła żadna zmiana w postawie
rządu angielskiego od czasów znanej odpowiedzi,
jaką w tej mierze dał mówca w r. 1888 depu-
towanemu Labouchere. Teraz zaś raz jeszcze
zawidzając o w imieniu rządu, że istniejące owo
porozumienie zgola nie jest skierowaniem przeciw
jakimbyś europejskim mocarstwom, że nie
istnieje też rzekomy jakiś ogólny związek ku u-
trzymaniu status quo, a oprócz znanych już
członkom parlamentu traktatów i w wszystkich
tego, co się z nich da wynioskować, gabinet
angielski nie zna innych międzynarodowych ugod.
Parlament angielski zostanie, jak twierdzą,
zamknięty w dniu 7. sierpnia. Sesja tegoroczna
przechodzi bardzo spokojnie w porównaniu z se-

sjami lat ubiegłych, a powodem tego jest rozbi-
cie stronnictwa irlandzkiego, które, straciwszy da-
wną jednolitość, nie może już tak silnie prze-
szkadzać stronnictwu rządowemu w jego praw-
dowierczności. Czy rozdwojenie partji irlandz-
kiej potrwa dłużej, pokazuje się dopiero na wiel-
kim wieceu parnelistów, który odbędzie się w Du-
blinie dnia 23. lipca. Wszystkie hrabstwa irlandz-
kie wysła na ten wiec swych delegatów. Opócz
tego przybędą na wiec delegaci stowarzyszeń,
reprezentanci pojedynczych filij ligi narodowej i
innych korporacji. Ostatni taki wiec odbył się
w r. 1879. Przedewszystkiem odbędzie się na tym
wieceu wybory nowych członków zarządu ligi na
miejsce tych, którzy potępił Parnell i oprócz
tego mają zapas uchwały, dotyczące się całego kie-
runku polityki.

Komisja parlamentu francuskiego w sprawie
robotniczej doręczyła ministrowi spraw wewnętrz-
nych notę, dotyczącą przyszłych państwowych
kas pensyjnych dla robotników. Nota ta między
innemi zaznacza, że kasa pensyjna, pominiwszy
inne dochody i wychodzące z tego stanowiska, iż
tylko chodzi o zapewnienie pensji robotnikom i
urzędnikom, pracującym już lat 25 w chwili za-
łożenia kasy, corocznie za każdego robotnika
będzie musiała otrzymywać 72 1/2 franków, z któ-
rych dwie trzecie wypłacać będzie pracodawca, a
jedną trzecią państwo. W ten sposób roczne pen-
sje w ilości 450 franków, wypłacane będą każde-
mu współinteresowanemu, począwszy od 55 roku
życia. Po 30 latach istnienia, kasa wypłacać
będzie musiała 1,500.970 uprawnionym rocznie
675,486 500 franków. Aby móżdż zadośćuczynić
tego rodzaju zobowiązaniom, kasa będzie musiała
posiadać kapitał 12 miliardów franków, które
trzeba będzie umieścić w sposób, dający odpo-
wiednie odsetki. Nota komisji robotniczej zawiera
w końcu uwagę, że olbrzymi ten kapitał, równa-
jący się trzeciej części długu państwowego Fran-
cji, stanowi wielce niebezpieczny problem ekono-
miczny i społeczny; gdzież istnieje przedsię-
wzięcie, mogące użyć w sposób opłacający się
sumę 12 miliardów franków?

W Holandji, w skutek zwycięstwa stronni-
ctwa liberalnego w ostatnich wyborach, zmiana
gabinetu stała się konieczną. Jako przyszłego
prezesa gabinetu wymieniają przywódcę stronni-
ctwa liberalnego w izbie deputowanych, b. mi-
nistra Tak van Poortrieta. Największą atoli tr-
udnością nastrożenie obsadzenie teki ministra wojny,
nie łatwo bowiem będzie znaleźć człowieka,
który zechce podjąć się wprowadzenia w wyko-
nanie świeżo uchwalonej ustawy wojskowej.
Dwie powagi wojskowe w obozie liberalnym,
major Roosevelt i pułkownik Seyffardt, nie
ubiegali się o mandat podczas ostatnich wybo-
rów, nie są nadto zwolennikami nowej ustawy.
Stronnictwo liberalne tedy nie ma kandydata na
ministra wojny. Prawdopodobnie więc pozostanie
nadą na stanowisku dotychczasowy minister
wojny, któremu przypadnie zadanie zastosowania
w praktyce swojego projektu reorganizacji
armji.

Nasi przyjaciele.

Nowiny Raciborskie, pisząc o tegorocznym
wieceu niemieckich katolików śląskich, zarzuciły
hr. Ballestremowi, iż razu pewnego powiedział
miał w Berlinie do pewnej ogólnie poważanej
osoby, która zwróciła mu uwagę na to, że nie
należy ignorować życzeń Polaków górnoślą-
skich: „Die ober-schlesischen Polen muss man
aufs Maul schlagen! Stójcież się do praktyko-
wanej od niedawna taktyki, nazwała Schleische
Volks Ztg. zarzut ten „klamstwem.“ Tymczasem
pan Ballestrem oświadcza w liście, wystosowanemu
do gazety tej, że być może, iż użył wyrażenia
tego, ponieważ jako dawny wojskowy zwykł się
nierzaz w toku rozmowy posługiwać „drastycznymi
wyrazami.“ Nie mówi on jednak o Pola-
kach górnośląskich — bo ci, zdaniem pana hra-

biego, nie istnieją, lecz tylko o „Górnoślązakach,
mówiących po polsku.“ (sic!) Najpewniej zaś
odnosi się słowa jego do agitatorów „wielkopo-
lskich.“ Pan hrabia zapewnia dalej, że już od
dawna jest wrogiem „agitacji polskiej“ na Ślą-
sku, że tylko dlatego pragnie utrzymania języka
ludowego, ponieważ ten język jest koniecznym po-
trebnym dla skutecznej nauki religji, że atoli
uważa język niemiecki za wręcz dla ludu ślą-
skiego niezbędny. Zaś oświadczenie swe kończy
pan hrabia zapewnieniem, iż nadal zwałować bę-
dzie „szkodliwą dla stronnictwa centrum i dla
sprawy katolickiej (?) agitację wielkopolską,“ w
czem najzupełniej liczy na uznanie i jednomyśl-
ność „przeważnie większej“ części duchowień-
stwa górnośląskiego.

Tyle hr. Ballestrem! Złożył on w piśmie
swem do Schles. Volks-Ztg. swe wyznanie wiary,
jakkolwiek pod względem faktycznym nie wy-
jaśnił dostatecznie swego „żołnierskiego“ wy-
rażenia.

Tłumaczenie zresztą hr. Ballestrema nie
zmienia znaczenia jego słów, gdyż bądź co bądź
odnoszą się one, chociaż być może tylko pośred-
nio i do ludności górnośląskiej. Ludność górno-
śląska solidaryzuje się najzupełniej „z wielko-
polskimi agitatorami“ i wbrew zaręczeniu hr.
Ballestrema jest polską i taką też postawia.
Chociażby Niemcy górnośląscy dla zatajenia
prawdy tej wypisać mieli całe morze atramentu,
pozostaną Górnoślązacy Polakami, za jakich się
też uważają. Mają oni do tego równe prawo, jak
i hr. Ballestrem do narodowości niemieckiej, a cie-
kawo byłobyśmy, co by hr. Ballestrem odpowiedział,
gdyby mu zarzucano, iż nie jest Niemcem, ale
tylko po niemiecku mówiącym Górnoślązakiem
narodowości pruskiej. Wynalazek zresztą, iż Gór-
noślązacy nie są Polakami nie jest własnością
hr. Ballestrema, ale słyszyliśmy go także z ust
innych niemieckich prowodyrów na Górnym
Śląsku, którzy mimo to prawie nigdy nie nazy-
wają Górnoślązaków inaczej, jak „Wasserpol-
lacken“, „dumne Polacken“, „polnische Pack“
itp. W gorliwości tej używania takich i tym po-
dobnych istotnie podoficerskich zwrotów postawa-
ją się pisma niemiecko-katolickie na Górnym
Śląsku tak daleko, że nawet liberalna Katto-
lischer Ztg. widziela się zmuszoną zrobić im
z tego wyraźny zarzut.

Na takie obraźliwe zarzuty hr. Ballestrema
nie zasłużyli zaiste ani Górnoślązacy, ani „wiel-
kopolscy na Górnym Śląsku agitatorzy.“ Jeżeli
istnieje jakakolwiek aktywna polska na Górnym
Śląsku, to jest ona dobrem prawem i ludnością i
osób, które stoja na jej czele.

Cała ta agitacja obraca się wyłącznie i je-
dynie około obrony polskiej narodowości Górno-
ślązaków i około zachowania i pielegnowania
ojczystego ich języka i wiary.

Rewelacje Blowitza.

P. Blowitz, a raczej p. John Oppert z mia-
steczka Blowitz, pisujący do Times'a korespon-
dencje z Paryża i zdumiewający od czasu do
czasu czytelników swemi fantastykami opowia-
daniami, narobił znowu wiele wrzawy powtórze-
niem w łamach tej gazety opowiadania, które
miał słyszeć rzekomo z ust hr. Münster'a, amba-
sadora niemieckiego w Paryżu. Główne uste-
py tego opowiadania, o którym onegdaj wspomnie-
liśmy, opiewają, jak następuje:

— W dniu 19. marca roku zeszłego — mó-
wi hrabia Münster — przyjechałem do Berlina i
najpierw pojechałem naturalnie do księcia Bis-
marka.

Nie wiedziałem bynajmniej o tem co zaszło
dnia poprzedniego.

Po wymianie wspólnych powitań książę o-
znajmił mi, że podał się do dymisji i że dymis-
ja została przyjęta. Opowiadał, jak to się stało,
spokojnie, z uśmiechem, ciesząc się, że będzie
mógł nareszcie wypocząć na wsi, którą tak lubi,

że będzie przechadzał się całymi dniami po swo-
ich lasach, po łąkach — że wreszcie będzie sam
z sobą przez te lat kilka, które mu pozostają i
będzie spokojnie rozmyślał o przeszłości, zdala
od wiru życia politycznego, które mu już stra-
siliwie dokuczało.

Naprawdę usiłowałem wyperswadować księ-
ciu te myśli, tłumacząc, że i te kilka lat i wsey-
stkie należą się odeń krajowi, że taki maż nigdy
nie może cofnąć się do życia prywatnego.

Książę był niewzruszony, niezłomny. Mówił
z filozofją, zadrześci godną, mówił tonem czło-
wieka, który z całą energją męską i swobodą
wyzuwa się z władzy i zaszczętych i który z zu-
pełnem zadowoleniem, jakie daje żywot, dobrze
spędzony i wypełniony obowiązkami sumiennie
wykonanymi, zabiera się do wypoczynku, chwale-
bnie zapracowanego.

Pytałem siebie, w jaki sposób, przez kogo
ten człowiek mógłby być zastąpiony — i nie
znajdowałem odpowiedzi. Nie rozumiałem, nie
mogłem pojąć, jakim sposobem młody cesarz wy-
mógł na siebie, żeby się rozstać z człowiekiem,
który mając tyle charakteru i tyle oty mocy nad
sobą, co w tej chwili, już tem samem daje do-
wód, jak wielkie mógłby jeszcze oddać usługi
swemu monarsze.

Tak jest, wyznaję, że im większe uwielbie-
nie budziła we mnie stanowczość i niezłomność
księcia, tem trudniej było mi zrozumieć, jakim
sposobem cesarz mógł go obalić i tem trudniej
było mi zrozumieć, przez kogo książę Bismark
może być zastąpiony.

W tem miejscu hrabiemu Münster przyszły
na pamięć pewne wspomnienia, przy pomocy
których fakt dokonany stawał się cokolwiek
mniej niezrozumiałym. Przypomniał sobie miano-
wicie, że na krótko przed śmiercią stary cesarz
Wilhelm podczas herbaty wyrzekł do pewnej
damy tak głośno, iżby go słyszano, następujące
słowa:

— Tak jest, tak. Zapewniam, że pani nie
widzi rzeczy tak bliskie, jak ja. Bismark zrobił
się poprostu netykalnym (il est devenu très sen-
tier) i potrzebuje całej siły woli, jaką mam, aby
go cierpieć. Ale jak mnie doprowadził do osta-
teczności i dalej już nie będę mógł wytrwać,
bez trudności znajdę jego zastępcę, albowiem
mam go już w myśli: będzie nim generał Ca-
privi.

Dama, do której to było mówione, wyraziła
zdziwienie, a cesarz Wilhelm dodał:

— Tak jest, tak. Ten człowiek mało jest
pani znanym, ale ja miałem go pod swymi roz-
kazami, często z nim rozmawiałem i zaręczam,
że najlepszą rzeczą, jaką zrobić można, byłoby
powołanie go do władzy, o ile z Bismarkiem
roztoczy się kiedy wypadło.

Te słowa naprowadziły hrabiego Münster na
domysł, że cesarz Wilhelm z myślą swoją zwró-
cił się do swego wnuka i że ten postąpił wedle instrukcji
dziada.

Hrabia Münster przypomniał sobie jeszcze
inny epizod, rzucający światło na dymisję Bis-
marka.

„Na kilka lat jeszcze przed śmiercią stary
cesarz Wilhelm przybył na „punch,“ który wy-
prawił wnuk jego, a cesarz zdiejszy, dla oficer-
ów wszelkiej broni. Książę Bismark tylko co
właśnie zamianował syna swojego, Herberta, po-
dsekretarzem stanu i ministrem spraw zagranic-
nych. Otóż cesarz w głos, nie tając bynajmniej
swej myśli i nie owijając jej w bawełnę, rzekł
do oficerów:

— Trzeba przyznać, że ten młody hrabia
Herbert robi cudownie szybką karierę pod za-
rządem swojego ojca. Jest to akt najwyższego
nepotyzmu, jaki polityka kiedykolwiek zapisała.

Wówczas ja (mówi hrabia Münster) ośmieli-
łem się rzec do cesarza:

— Jakże, wasza cesarska mość nie raczył
uczynić mu uwagi z powodu faworu tak wielkiej
dla państwa doniosłości?

— Co do mnie, nie podzielałem zdania hrabiego,
abym miał prawo żądać od Kohnów wypłaty
posagu Marji w tej wysokości, w jakiej go dał
pani Koroński.

— Dla czego? — zapytała pani Łęcka.

— Dla tego, że ojen wolno faworyzować
jedną córkę.

— Ależ Marja nie powinna pozwolić na
swoją oczywistą krzywdę!

— To od niej zależy.

Nastąpiło długie milczenie, które przerwała
pani Łęcka, zaczynając tonem spokojnym.

— Ostoję jest zdania, abyś zaraz pojechał
do Warszawy i wymógł na twym teściu zabez-
pieczenie twej żonie takiej sumy, jaką podniósł
Koroński. Czy tak?

— Tak!

Jestem zupełnie jego zdania — ciągnęła
dalej pani Łęcka — masz dzieci, możesz ich
mieć więcej... Skoro Ostoję znajduję, że jeszcze
miej czas, ostatnia chwila do uregulowania inte-
resu twej żony, obowiązkami twym jest dolo-
żenie wszelkich starań, aby nie była pokrzy-
wdzona. Tu nie występujesz jako konkurent,
dopomniający się o posag, tylko działasz w imie-
niu twej żony.

Witold się zamyślił i odparł.

— Trzeba by więc znać pod tym względem
wolę Marji.

— Biedna! — westchnęła pani Łęcka —
nie domyśla się nawet katastrofy.

— Ależ — przerwał Witold — o katastrofie
jeszcze mowy nie ma.

— Wszakże pisze Ostoję, że musi nadojeść,
że Koroński go rujnuje, że sam Kohn jakby do-
stał obłądę, że pcha wszystko w jego miłego
zięcia... ja to dawno przeczuwałam.

Po długim milczeniu Łęcki zapytał matki

— Mon Dieu, — odrzekł cesarz, — nie
mogę jeszcze w tej chwili rozstać się z księciem;
potrzebny jest i krajowi i mnie. Jak najchętniej
byłbym mu uczynił uwagę, ale zastanowiłem
się i powiedziałem sobie, że mógłby przyjąć
moje obserwacje mniej spokojnie, i że gdybym
je uczynił, mogłyby poważniejsze spowodować na-
stępstwa, niżbym chciał.

Te wspomnienia przyszły na pamięć hrabi-
mu Münster, który w następujący sposób mówił
dalej o swojej wizycie u Bismarka:

Powstałem tedy i rzekłem do księcia, że
mam zamiar jechać do parlamentu.

— Zaczekaj pan chwilkę — rzekł na to
książę — przebiegnie się, pojedziemy razem.

To rzekłszy, wyszedł. Po niejakią chwilę
doszła uszu moich z sąsiedniego salonu żwawa
i bardzo głośna rozmowa, prowadzona przez
księcia i jego małżonkę. Trwało to blisko kwa-
drans.

Po tym kwadransie drzwi się otwały, księ-
żę wszedł. Nie przebrał się. W ręku trzymał
duży list otwarty. Był matowo bledy, ziry-
towany.

Podszedł ku mnie i rzekł:

— Nie mogę panu towarzyszyć. Otrzyma-
łem tylko co od tego młodzieńca (de ce jeune
homme) list, w którym oznajmia mi, że mi kon-
feruje tytuł księcia Lauenburgu. Oznacza to
najwyraźniej, że dymisja moja jest ostateczna, i
że niełaska jest zupełna. Nie mogę przyjąć
tak ironicznego pogęgnięcia. Zobaczy on nie-
bawem, że nie odprawia się Bismarka w ten
sposób.

To rzekłszy, począł książę wielkimi kro-
kami chodzić po pokoju, zwracając gniewnie,
oskarżając świat cały, irytując się na przeciwni-
ków swoich, powstając na intrygantów, którzy
dłki pod nim kopali.

I ujrzałem tego samego człowieka zrozpa-
czonego swym upadkiem, którego rozmowa z
księżną widocznie podnieciła, albowiem zawsze
ona i Herbert popychali księcia do postano-
wień gwałtownych i zachęcali go do czynów
zbyt stanowczych i arbitralnych, które ogólnie
mu zarzucano.

I zrozumiałem wówczas, że uprzednia filo-
zofja księcia Bismarka pochodziła ząd, że nie
przypuszczał, aby dymisja jego była osta-
teczna.

I zrozumawszy to, zdjęty zostałem zdziwie-
niem i smutkiem...

Pozegałem człowieka, który w ciągu je-
dnej godziny w tak szczególny sposób zmienił
się w moich oczach.

Publicystyka belgijska o wizycie cesarskiej.

Największem od lat dawnych i ustalonym
cięższym się poważaniem dziennik brusselski
L'Independance Belge, wysłał umyślnie spraz-
dawcę do stolicy Holandji, aby dokładnie ob-
znajomił czytelników swych z przebiegiem od-
wizdu cesarza i cesarzowej Niemiec i z wraże-
niami, jakie niezwykły ten dla małego holender-
skiego państwa zaszczęty sprawi na nieprzywy-
kłych i zupełnie odzwyczajonych od wysokich
wizyt Holenderczyków.

Podzielimy się w streszczeniu z wrazeniami
dziennikarstwa belgijskiego, bo raz, jako obywatel
sąsiadującego z Holandją i z Niemcami państwa
z podwójnie skupioną i natężoną uwagą śledzi
objawy wszelkie, a po drugie przynosi nam wie-
le ciekawych spostrzeżeń i przypuszczeń, nie-
znanych dotąd szerokim kołom czytelników
gazet.

Przyjęcie cesarza Wilhelma II. nie będzie
ani bardzo gorącym, ani bardzo serdecznem, —
przepowiadał na podstawie odniesionych wrażeń
przedstawiciel gazety brusselskiej. Lud holender-
ski przywiązany do dawnego politycznego życia
i pod względem temperamentu wielce flagmaty-

— Czy mama myśli, że Marji trzeba cał-
 odkryć prawdę?

— Ależ naturalnie!

Witold wstał i biorąc list hrabiego, wyszedł.
Spokojnym krokiem podążył na werandę,
gdzie zastał jeszcze Marję, bawiącą się ze swym
rocznym chłopczykiem.

Z twarzy Witolda poznawała ona zaraz, że jej
ma coś niemilego do zakomunikowania.

Oddała dziecko niańce i zbliżyła się z wy-
razem trwogi na twarzy do męża.

Ten objął jej kibiś i pociągnął ją do ogrodu.
Wkrótce zniknęli za zacienionymi szpalierami
drzew.

Chodzili po parku i rozmawiali.

Co chwila też zwiłazył oczy Marji. Uspo-
kajał ją Witold, okrywał pocałunkami i znów
szli, radząc nad szczegółami, nasuniętymi listem
Ostoj.

Gdy wrócili do parku, zastali już w dużym
letnim salonie pania Łęcka i Helenę.

Marja pobięła się przebrać, bo zbliżała się
godzina obiadu, a Witold znacznie na obliczu
wypogodzony, usiadł między matką i siostrą i
zaraz tak zaczął:

— Jak widzi mama, omawialiśmy te kwe-
stję — tu spojrzal na zegarek — kilka godzin.
Marja zdała się zupełnie na moje pod tym wzglę-
dem zapatrywanie. Ja... ja nie chciałbym w pre-
dnie moze bankructwa podnosić czy zabezpie-
czać sumy, do których rzeczywistego prawa nie
mam, a któreby mogły obniżyć czy spowodować
stratę na wierzyteli domu. Dzięki Bogu, mamy
fortunę, która z dnia na dzień rośnie. Paliby
nas pieniądze, uzyskane moze krzywdą innych...

(Ciąg dalszy następuje.)

Zięciowie domu „Kohn et Cie“.

Powieść współczesna

przez

Wincentego hr. Łosia.

Tom II.

(Ciąg dalszy).

Nie dokończył, bo spostrzegł, że matka jego
chciała i swoje zdanie objawić pod tym wzglę-
dem. — Zamilkł więc.

— Nie przerywam ci Witoldzie — odezwała
się pani Łęcka — tylko chciałam zwrócić twoją
uwagę, że tych największych przyjemności,
które zwykle są blisko nas, nie wszyscy mają
dar ocenienia.

— No Karol! zapewne! — mruknął
Witold.

— Mnie się zdaje — ciągnęła dalej pani
Łęcka — że Koroński poprostu nie jada za
granicę, aby się bawić, tylko, aby się nie
nudzić!

— Que vous êtes mechante maman! — za-
wołała Marja.

— Ot i pocztal — zawołał równocześnie
Witold. Rzeczywiście pojawił się lokaj i złożył
na stole przed Łęckim skórzana torbę.

Witold popiepniał ją otworzył i zaczął z
niej wydobywać pliki gazet i listy.

Tych ostatnich było mało, pocztę bowiem
Łęccy odbierali co dzień dwa razy, mając
stację kolei w Zybłowie.

Rano przychodziła pocztą w Warszawy.

Dnia tego nadeszły tylko trzy listy, dwa
z etykietami fabryk do niego, a jeden do pani
Łęckiej.

Witold oddał go matce. Ta przypatrując się
pismu, wyglądała zdziwiona.

— Pismo mi znane — szepnęła — ale nie wiem
od kogo.

czny, mało się dał poruszyć nowina, alarmująca prasa zagraniczną, że Holandia ma przystąpić w najbliższym czasie do trójprzymierza. Opinia krajowa uważa także za zupełnie niemożliwe, aby cesarz Wilhelm miał się starać urzeczywistnić inną, ważną z rozległego swego programu ekonomicznego myśl włączenia Holandii do przychodzącej obecnie do skutku unii handlowo-politycznej środkowej Europy. Lud holenderski jedno tylko ma pragnienie, t. j. pozostać wolnym pod każdym względem, tak na polu polityki zagranicznej, jak w dziedzinie gospodarczej i społecznej.

Opozycja przeciwko naruszeniu dotychczasowej swobody w sprawach politycznych i ekonomicznych tak jest ogólna i silna; że nawet pokójowo usposobiony organ partii liberalnej *Handelsblatt*, nie objawiający tak dobitnie swych przekonań, jak antirewolucyjny *Standard*, który głosi, że cesarz zabiera się z sobą z kraju niderlandzkiego do przekonania, że nikt tam nie pragnie zostać Niemcem — zaproszono mimo to energicznie przeciwko wszelkiemu sojusznictwu z granicą. Członek i poseł stronnictwa liberalnego, które zapewne w tym jeszcze roku przyjdzie w Holandii do stercu władzy, odezwał się o tym związku do dziennikarza belgijskiego: „Dla Niemiec nie mamy ani sympacji, ani antypatii”. Jest to zatem stanowisko jak najzupełniejszej neutralności.

Mimo to odwisdni cesarskie, rozpatrywane z tego lub owego stanowiska, zawsze mieć będą piętno doniosłego zdarzenia politycznego. Bo, jak trafnie zaznacza współpracownik *L'Independance Belge*, nie zwykło się dźbiać bez umyślnego celu, gdy naczelnik potężnego państwa odbywa odwizdiny ze światem uzdolnionych i wysoko postawionych strategów, generałów, dworaków i dyplomatów. Francuska przedewszystkiem dyplomacja podejrzliwie śledzi okiem obecność sekretarza stanu dla spraw zagranicznych w otoczeniu cesarza.

Nikt z obznajomionych z miejscowem położeniem nie przypuszcza, wprawdzie, jakoby cesarz Wilhelm przyjechał z jakimś ścisłym i wygotowanym dokładnym projektem politycznym. Wchodząc raczej mogą w grę względy i cele podrzędniejszego znaczenia. Umysłów nie zaprzata obawa istotna przed włączeniem Holandii do unii celnej środkowo-europejskiej, bo na takąową Holandia, składająca się z przeważającej ogromnie ludności kupieckiej, zgodzić się nigdy nie może. Musi przeciwieństwo z natury zająć najwzrostliwszych warstw ludności, zawsze pozostać wierzącą w teorię wolnego handlu, bo ten jej, jako pośredniczącej handlowej między rozmaitymi krajami, znaczne zapewne korzyści, któreby ustały zupełnie z chwilą zamknięcia kraju ciami granicznymi.

A więc cesarz Wilhelm nie ma, albo raczej nie może mieć żadnych istotnie wykonalnych planów pierwszorzędnej europejskiej doniosłości. Pozostaje jeszcze projekt jeden i to najciekawszy. „Młoda królowa Wilhelmina, licząca dzisiaj lat jedenaście, jest jedną z owych świątecznych partii, zajmujących umysły i salony dworów obcych. Mógłby nawet przytoczyć małego udzielnego księcia niemieckiego, który posłał niebawym trybem synów swych na studia uniwersyteckie do Holandii, aby tam na miejscu zdobyli sobie mogli pewną popularność”.

Dziennikarz belgijski przytacza następnie imiennie pewnego niemieckiego księcia i zdaje się, że wcale nie źle ma informacje, bo późniejsza wiadomości telegraficzne istotnie pouczają nas, że książę ten zjechał równocześnie z cesarzem Wilhelmem do Amsterdamu, tylko oczywiście drogą lądową i stanął w hotelu Amstel, a nie na zamku, gdzie przewiduje może nieprzychylnie dla swych zamiarów przyjęcie.

Jest to mowa o młodym księciu Wied, kuzynie młodej królowej.

Dwór sasko-weimarski także ma mieć podobno swe zamiary, a „w Berlinie cieszący się, gdyby zdołano przygotować grunt dla małżeństwa jednego z synów ks. Alberta pruskiego, obecnego reagenta Brunswiku, albo też w razie nieudania się tej kombinacji z jednym z książąt z domu holenderskiego, połączonego — jak wiadomo — jak najbliższymi wężanami krwi z cesarstwem niemiecką.

„Takim ma być — pisze brukselski publicysta — istotny cel odwizdiny cesarskiej pary w Amsterdamie. A odośne informacje moje — tak dodaje — zapewniają z źródła, zupełnie zastęgującego na czepaństwo. A zarazem jest zamierzonym ze strony Niemiec dać wyraźnie poznać w Holandii, że nie ma się dać niej nieprzyjaznych widoków dawnych z bismarkowych rządów, które zagrażały niezawodnie gospodarczej i politycznej polożonemu nad Niemcami Renu kraju”.

Jeżeli Paryż na schyłku roku szesnastego, według słów Henryka IV., wart był mszy, czyli w zrozumieniu tego, co te słowa wypowiedział,

odstąpienia od protestantyzmu, a przyjęcia katolickiej wiary, to w obecnym razie — kończy do wzięcia wysłany przez *L'Independance Belge* do Amsterdamu współredaktor — ręką młodej królowej, z którą pozyska zarazem koronę holenderską którą z projektowanych przez Berlin kandydatów małżeńskich, warta jest także wizyty cesarskiej.

KRONIKA.

Wiadomości osobiste. Dr. Marjan Massonius, członek redakcji *Kraju*, bawi w Krakowie.

Nekrologia. W Krakowie zmarła d. 3. bm. Elżbieta z Bieleckich Baderowa, wdowa po zmarłym przed kilkunastu laty Maksymilianie Baderze, właścicielu wsi Garlicy murowanej i członku rady powiatowej krakowskiej. — Marja Namiejska, nauczycielka prywatna, przeżywszy lat 75, zmarła w Krakowie d. 3. bm. — Zenobia z Jastrzębskich 1. śl. Jastrzębska, d. 2. Jozowa, żona właściciela dóbr ziemskich, zmarła d. 2. bm. w 60 r. życia w Krzyweciu nad Sanem. — W Brodach zmarł zastępca nauczyciela gimn. Mikołaj Kościuszka Strzegocki, w 64 roku życia. — Michałina Konkonińska, żona dr. Jerzego Konkoniaka, prymarjusa stanisławowskiego szpitala powszechnego, zmarła d. 3. bm. po dłuższej i ciężkiej chorobie, w 44 r. życia. — Cezaryna z Neumanów Falkowska, autorka wielu powiastek i artykułów dla dzieci, współpracowniczka *Zorzy*, *Przyjaciela dzieci*, *Przyjaciela zwierząt* i innych pism, zmarła przed kilku dniami w Warszawie. — Michał Kogolniewicz, były minister rumuński za czasów ks. Kuzy, anatomik ekonomista, poseł do rum. parlamentu, zmarł d. 2. bm. w Paryżu. Był to wielki przyjaciel Polski i wstawał się gorąco za naturalizacją wychodźców naszych w Rumunię.

Kalendarz. Wtorek (7.): Pulcherji P. Wschód słońca o godzinie 4, minut 13, zachód o godzinie 7, minut 53.

Kalendarz myśliwski. Wolno polować na kozy (rogacze), ptactwo wodne w ogólności, wszelkie ptactwo błotne i jelenie.

Z życia towarzyskiego. W Prażmowie pod Warszawą pobogostawiony został związek małżeński p. Władysława Apoznańskiego, obywatela gubernji grodzieńskiej, z panną Bronisławą Ryx, córką Bronisława i Izabeli, właścicieli Prażmowa.

Awans lipcowy przy kolejach państwowych w obrotach dyrekcji ruchu w Lwowie i w Krakowie. (Dokończenie.) Fuchsa Stanisław, asystent przy stacji we Lwowie; Nossek Adolf, asystent przy stacji w Szwabach; Wronski Karol Piotr, asystent przy stacji w Olszanie; Bordolo Wiktor, asystent przy dyrekcji w Krakowie; Malik Błażej, asystent przy dyrekcji w Krakowie; Eppelstein Jan, asystent przy stacji w Czerniowcach; Stelzer Jan, inżynier-asystent przy dyrekcji we Lwowie; Leszczyński Celestyn, asystent przy stacji w Żółtym; Mohor Eugeniusz, asystent przy dyrekcji w Krakowie; Jurkiewicz Władysław, asystent przy stacji w Buczacu; Stekel Henryk, inżynier-asystent przy warsztacie w Stanisławowie; Beister Tomasz, asystent przy stacji w Ustrzykach; Milczanowski Karol, asystent przy stacji w Skawinie; Müller Wilhelm, asystent przy dyrekcji we Lwowie; Pieterkiewicz Władysław, asystent przy dyrekcji w Krakowie; Schrenzel Edmund, inżynier-asystent przy dyrekcji w Krakowie; Koltunik Szczepan, asystent przy stacji w Gajach wżonych; Dąbrowski Ludwik, asystent przy stacji w Nowym Sączu; Noworaty Władysław, asystent przy stacji w Lachowicach; S-hersinger Roman, inżynier-asystent przy warsztacie w Stanisławowie; Wichel Maurycy, inżynier-asystent przy warsztacie w Stanisławowie; Weidenfeld Benjamin, inżynier-asystent przy kosewacji w Stanisławowie; Rappaport Izrael, inżynier-asystent przy dyrekcji w Krakowie, wszyscy z płacą 700 zł.

Kurzer Berl, asystent przy stacji w Bolechowie; Wojnarowski Witalis, asystent przy stacji w Samborze; Wojnar Franciszek, asystent przy magazynach materiałowych w Strju; Wondrausch Jakob, asystent przy dyrekcji we Lwowie; Malinowski Józef, asystent przy stacji w Bursztynie; Szczepański Celestyn, asystent przy stacji w Woli tarzańskiej; Kahane Józef, asystent przy stacji Podgórze Płaszów; Buch Izidor, asystent przy ogrzewalni we Lwowie; Reichard Franciszek, asystent przy dyrekcji we Lwowie; Oleksiński Włodzimierz, asystent przy dyrekcji w Krakowie; Rózkiewicz Jan, asystent przy stacji w Pisarzowej; Święciecki Włodzimierz, asystent przy stacji we Lwowie; Maślanka Ludwik, asystent przy stacji w Drohobyczu; Kuzyk Andrzej, asystent przy stacji w Iwoniczu; Dobrzański Leon, asystent przy stacji we Lwowie; Sabath Salomon, asystent przy stacji w Hali; Treger Maurycy, asystent przy stacji w Jawozemnie; Grunspann Szymon, asystent przy stacji w Jasle.

Mianowania. Rada szkolna krajowa zamianowała Jana Kmudę stałym nauczycielem młodszy, wia-dującym szkołą filjalną w Siedliszowicach; Ludwika Tototia stałym nauczycielem szkoły etatowej w Żukowicach Starich.

Mieszkańcy domów przy ulicach św. Teresy i Szepietkiego od strony placu św. Jura uskarżają się na niemal niestannę, dniem i nocą niepokojenie to szekacian, to skomlenie psów, trzymanych na łańcuchu w ogrodzie zakładu „Sacré Coeur”. Mozeby szanowna przełożona, dla spokoju sąsiadów, niespokojenie to stworzenia w odległą stronę tak obszernego ogrodu przenieść polećka.

Nabożeństwo pamiątkowe. W środę, 8. bm., o godzinie 10. rano, odbędzie się w Krakowie w kościele XX. Piłarów, jako w rocznicę Unji Polskiej, zawartej z Litwą w Lublinie 1569 r., uroczyste nabożeństwo pamiątkowe.

Wycieczka kraków. Kola artystyczno-literackiego do Pragi. Komitet krakowski Kola powziął kilka stanowczych uchwał co do wycieczki do Pragi. Termin wyjazdu wyznaczono na dzień 14. sierpnia (15. jest święto uroczyste, 16. niedziela). Uznano za rzecz zupełnie niewłaściwą, żądać od Czechów przyjęcia, narażającego ich na wydatki. Wycieczka ma mieć cechę poważną i dlatego wybrany komitet zaprosi do wzięcia w niej udziału członków wszystkich wybitniejszych instytucji naukowych i publicy. Idzie o to, aby cały kwiat inteligencji polskiej z Galicji wspólnie odwiedził Pragę. Osobny pociąg pozwoli do minimum zmniejszyć koszty podróży koleją. Uczestnicy otrzymują drukowaną instrukcję z programem, dającym im wszelką swobodę. Niekierowani ryecznością sumą, będą korzystali ze wszelkich ułatwień i zniżek, o jakie komitet się postara. Przewodnictwo w komitecie wykonawczym objął p. Juliusz Kossak. Za dni kilka szczegółowy program zostanie ogłoszony.

Wydalenie z Austrii rosyjskiego oficera, podejrzanego o szpiegostwo. Mikołaj Chodorowicz, rosyjski kapitan pierwszy dywizji kozaków dońskich, stajonowany w Zamoczu, został w Krakowie przytrzymany przez policję d. 12. zm., z powodu podejrzania o szpiegostwo i następnie oddany sądowi kraj. kanemu. Po zamknięciu w dniu onegdajszym śledztwa karnego przeciw Chodorowiczowi, wywołała go policja a tamtejsza na zawsze z obrębu całej monarchji austriackiej pod rygorem następstw prawnych w razie powrotu i zaraz wezwór wydalą go na Sze: kowę do Rosji. Chodorowicz posiadał legalny paszport. Podejrzane jego papiery zatrzymano w policji.

Curiosum w swoim rodzaju nadesłał nam jeden z peneruatorów. Jest to opis dosłowny skargi, w której petent prosi o delegację innego sądu, celem przeprowadzenia sprawy karnej przeciw kanceliście sądownemu. Skargę tę, jako *curiosum* podjęmy w całości z zachowaniem pisowni, w niej użytej: Wysoki Sądzie! P. Kancelista M. przy ok. Sądzie powiat. w S... napadł mego syna 12 lat liczącego dnia 12. czerwca b. r. niedołęznego do obrony, bił go łaskiem w rękę trzymającą po głowie tak silnie, iż go mocno zranie przez co uszkodzone chorąm stał i żukno pilnować musiał. Udowadniając fakt ten świadkami Mikołajem S..., Rudolfem G... w S... i jeszcze do tego, obwiniony w brew tych świadków wykazywał na moje żony, że ona mała żądnu z lekarzów w S... dla pobitego wuzmrepertu n wystawie nie chcieli przez to że ebwinione urzędnikiem, a gdy podejrzania uszasdoniem m się wykazuje, że obwinione będąc urzędnikiem w S... sprawa karna ta przedw jego — energicznie przeprowadzonem nie będzie, co z resztą każdemu myśl na to wystarcza, skargą go co winiony wobec Wiskiego Sądzie i upraszam winionego

Wysoki Sąd raczy sprawę tę do Wiskiego Sądzie ciągnąć a to na koszt podpisane całem (ma być prawdopodobnie celem) przeprowadzenia takwem albo odrzuciłowi karnemu swego gronu bez ok. Sądowi powiat. md. w T... odstąpił i podspodnego przeprowadzić rozprawę z § 496. uk. ostro ukarać. S... na 14. czerwca 1891. *Eljasz S...*

Egzaminy dojrzałości ustaty odbyły się w tarnowskim gimnazjum od 30. czerwca do 3. lipca pod przewodnictwem inspektora szkół średnich dr. Zygmunta Samolewicz. Składał egzamin 28 uczniów. Uznani zostali za dojrzałych: Bocheniś Feliks (z odz. zaozonem), Duba Piotr, Górski Kazimierz, Hyjek Jędrzej, Jachtyl Jan, Kaczkowski Karol, Kieroński Leon (z odz.), Kuliniowski Marjan (z odz.), Lecho-wicz Franciszek, Łanocha Szymon, Malinowski Piotr (z odz.), Mróz Franciszek, Peszkowski Karol, Richter Julian, Piotr Zdzisław Brokiewicz de Rogojski, Sindut Jędrzej (z odz.), Adam Oksa Strzelecki, Tannenbaum Izak, Tichy Franciszek, Triba Józef (z odz.), Trybowski Władysław, Walczak Franciszek, Zmarz Miłchał i Zychow Marjan. Trzem uczniom pozwolono po feriach poprawić postępek niedostateczny z jednego przedmiotu, a jednemu powtórzyć egzamin dojrzałości po upływie całego roku.

Egzamin. W dniu 25 czerwca odbył się w krajowej szkole rolniczej w Czerniejowie egzamin główny uczniów roku III. Do egzaminu przystąpiło 10 uczniów i wszyscy otrzymali patent. Nazwiska ich są: Boski Stanisław, Dobrzański Bronisław, Godefroy Cezar, Grzesik Jan, Marusiński Mieczysław, Myszkowski Zygmunt, Piewiński Kazimierz, Pruski Karol, Siewiński Jan, Turakiewicz Ludwik.

Jaszczo o kłeszkach, spowodowanych tegorocznymi tuczami, piszą do nas z pod Żółtkwi: „Straszna kłeska została dotknięta wieś Glinisko. Tucz z

gradem i burzą, która szalała 1. lipca, zniszczyła co najmniej jedną połowę tegorocznych zasiewów, a rozluźniony potok, który przez środek wsi płynię, niosąc z sobą namul i kamienie kilkadziesiąt, porobił domy, pozalewał ogrody, tak, że mieszkańcy co najmniej na 5 lat stracili wszelki pożytek z tychże. Prócz kilkunastu gospodarzy, także i probostwo wielką kłeska została dotknięta. Woda bowiem z namulem i kamieniami porowalała wszystkie płoty, zalała wszystkie ogrodywinę, połamała wszystkie szcepce owocowe, które już owocowały; pozabierała parkany około cerkwi i dzwonnicy i samej cerkwi omal że nie zabrza. Także fabryka pieców kaflowych została całkiem zamulona, w skutek czego wszelka robota w tejże co najmniej na dwa tygodnie ustać musi. W tem tak wielkiem nieszczęściu przyszli pierwsi z pomocą najbardziej dotkniętym: pp. Micewscy, mianowicie: Aleksander Micewski, dziedzie Kreczowa, ojciec tegoż, dziedzie Tnoezy, i p. Lanikiewicz, starosta żółkiewski, który przybył, by nacznie przekonać się o wielkiem nieszczęściu.

Tym wspaniałomyślnym dobrodziejom składają powódzja dotknięci publiczne podziękowanie, z zapewnieniem, iż wdzięczność za ten dar w ich sercach pozostanie aż do grobu i że oni będą błagać Wszechmogącego w swych codziennych modlitwach, aby Bóg pozwolił im jaknajdłuższe lata przeżyć i aby oni po dołownego nieszczęścia nigdy nie poznali. Glinisko, 4. lipca 1891. *Porad, proboszcz miejscowy.*

Nowe koleje lokalne. Baron Aleksander Popper otrzymał pozwolenie na przedsięwzięcie przedsięwziętych robót technicznych, celem przeprowadzenia kolei lokalnej z Radowic przez Mardziej, Górny Horodnik, Wików i Straż do Seletyna.

Samobójstwo. W Brodach poderznął sobie gardło i po 24 godzinach zmarł były kupiec, izraelita, niejaki Badziechowski. Powodem była prawdopodobnie długoletnia nieuleczalna choroba.

Z powodu szalonych upałów rozpoczęła się nauka w 6-klasowej szkole lndowej męskiej w Przemyśle od soboty począwszy o godz. 7. z rana. Ze względu na zdrowie młodzieży — dodaje *Gaz. Prz.* — należało to samo zaprowadzić i w innych tamtejszych zakładach nankowych. Również należało by pomyśleć o tem, czy po południu ma się w ogóle odbywać nauka szkolna i o jakiej porze? Czyby i u nas nie należało o tem pomyśleć?

Owoce „chajderu”. Onegdaj traktem węgierskim w Przemyśle kroczyło miarowym krokiem kilkunastu pieszakich wrostków żydowskich, uszykowanych parami pod dowództwem „małameda”, przy odgłosie piosenki, cechującej znakomicie stosunki galicyjskie.

Przysli obywatela, podwaliny przemysłu i rozwoju autonomicznego kraju, to pokolenie, które ma się złąć z ludnością chrześcijańską, w te nuelli słowa:

„Raz dwa trzy...
Katolicy psy.
Żydzi monarchy,
Katolicy parczy!”

Rasowa nienawiść, owo nauki, pobieranej w „chajderach”, nie mogłaby chyba ujawnić się dąstojniej, — kończy *Gaz. Prz.*, z której wiadomość tę czerpiemy.

Dobre się wydała. Młoda i piękna dziewczyna, córka właścicieli Anny Salich w Łukawicy, pow. komanieckiego, była nieustannie pragnieniem jak najrychlejszego wyjścia za mąż. Zwycajem, często praktykowanym u lukońskiego ludu, udała się o poradę do jednej z licznych wróżbiarek. Ta żużła dziewczynę przez czas dłuższy rozmaitami prorocztwami i czarami, aż wreszcie oświadczyła jej stanowczo, że do dni 14 będzie już miała kochanka, atoli pod warunkiem, jeżeli dziewczyna zdecyduje się odbyć z nią niedaleką podróż. Nieodwieszona, a spragniona miłości dziewczę, zgodziło się i 2. bm. potajemnie wraz z ową wróżbiarką wyjechało ze wsi, dokąd dotychczas nie powróciło. Dochodzenia wdrożone — kończy donoszący o tem czerniowiecka *Gaz. Pol.* — pozwalają przypuszczać, iż starsi czarnowiccy wywieźli dziewczynę do Rumunii — na targ...

W Dorpacie ukończyli średnie rzadowe zakłady naukowe; gimnazjum filologiczne Stefan Czajkowski. Szkołę realną (wydział matematyczny) Stanisław Kirsztal Prawnicki i Jan Aleksander Fajans.

Narady komisji inżynierów rosyjskich i austriackich, w sprawie uregulowania Wisły na pograniczu, na przestrzeni 175 wiorst, zostały ukończone i delegaci austriacy wyjechali już z powrotem z Warszawy. Obrady zatwierdzone zostały pomyślnie; główny punkt zwężenia koryta Wisły został przez obie strony przyjęty, jak również zgodzono się na jednaki system robót linji regulacyjnej.

Ze sportu. W czwartkowych wyścigach w Moskwie, konie serwickiej stajni p. Ludwika Grabowskiego, odniosły prawdziwy tryumf. Na 8500 rs. wszystkich nagród rozgrywanych, zdobyły one nagród za rs. 7200.

Wynia wiadomości. *Kur. Warsz.*, a za nim i inne pisma doniosły, że podczas katastrofy kolejowej pod Bazylią zginął dr. Skałkowski, brat adwokata lwowskiego. Ten wycieczający to, zatelegrafował do dyrekcji policji w Bazyli, która z uznania go

dnyim pospiechem odpowiedziała natychmiast: „Bronisław Skałkowski nie znajduje się między ofiarami katastrofy”.

Zamknięcie zwierzyńca w Warszawie ma nastąpić niebawem, ponieważ dotychczasowe dochody nie pokrywają rozchodów na administrację i żywienie zwierząt. Zwierzęta, oraz utensylja będą sprzedane. Właściciel Bagateli dał już posesji tej inne przeznaczenie.

Radykalna kuracja. Na Szlasku pokągnięto do odpowiedzialności sądowej kilka kobiet z wioski Uschutz, które celem wyleczenia z jakiejś choroby pewnego człowieka, umieściły go w beczce i oblały gorącym naparem z dziesięciu jakichś ziół tajemnych. Na dnie beczki włożyły one nadto rozpalone kamienie, wierzch zaś jej nakryły prześciełanym. Rzecz prosta, że chore nie przeżyły; tak radykalnej kuracji.

Proces Mascagniego. Główny młody kompozytor włoski zamknięty został w niemiecki proces. Przedmiot opery jego „Cavalleria rusticana”, jak wiadomo, wzięty został z noweli poety włoskiego Vergi. Pokazało się, że autor nie zapłacił o pozwolenie. Wnieśli skargę załatwił sąd niedolański w pierwszej instancji na korzyść skrzywdzonego poety. Mascagni ma Verde zwrócić połowę dotychczas osiągniętych zysków, oraz na przyszłość dzielić się po bratersku wszystkimi dochodami z przedstawicieli wzmiankowanej opery.

Zabawy i wycieczki. Wszędzie festyn lub zabawa, plakat głosi za plakat: „Gdzie melona rośnie trawa, kto nie dąży — jest warjatem!” Tak ogłoszono tydzień cały. Wieg na Zamek — na festynie, wacyjony korpus mały, na produkcie w tej godzinie. A na dole u Kisieli, korpus ok. weteranów, przygotował festyn wielki. Lecz nie koniec — do szatanów! Trochę dalej — pod rogatką, „W. m.” daje znow zabawy, które idą nader gładko, godne iście lepszej sprawy... Gdy ci mało bracie miły, to się jeszcze więcej dowiedź: tam „Rodzina” — co ma siły, spieszy tłumnie do Brzuchowic. Skromna „Gwiazda” całą rzeszą, na Pastelki się wynosi, wawasy radzi — wszyscy spieszą, w towarzyswie Małach. Zosi... Lecz ktoś zbadał te kaprysy, co natura nam wyprawia... — za niebieskich strf kulisy, czarna chmura żeb wystawia. I jak lunie — Bote wielki! Boże wulki i jedyny! do dom wrócić ludek wulki, z deszczem poszły spać festyn.

Wycieczka do Skolego. Onegdaj około 60 członków naszego Kola literacko-artystycznego, wychodząc pociągiem porannym o godz. 6. ze Lwowa, urządziło sobie wycieczkę do Skolego. Piękny dzień zachęcał nawet kilka pań do wzięcia udziału w wycieczce. Niepo-mierne zdziwienie opanowało wszystkich uczestników, skoro wjeżdżając do stacji Skole, zobaczyli flagami obudynk przybrany dywanami, zielenią i flagami obbarcz narodowych. Na peronie było wielu osób a miasta; muzyka zagrała marsza, a wesoła drużyna Kola literackiego wśród okrzyków i wzajemnych powitań stanęła na peronie.

Przybyłych powitał burmistrz miasta, dr. Mironowicz, piękna przemową, poczem wszyscy zasięli do śniadania urządzanego na peronie kolejowym kosztownym miasta. Oczywiście, wychyliło kilka pięknych toastów na powodzenie Kola, Skolego, a p. Woleński, wygłosił piękny wiersz, ułożony na tę uroczystość przez p. Dziubińskiego. Funkcje gospodyni spełniały i prawdziwie wdziękiem panny Czarnieckie, żona i córki naczelnika sądownego.

po śniadaniu udali się wesoło do domu, dla zwidzenia tartaków, a wielu z uczestników skorzystało z kąpeli w Operze.

Obiad w restauracji p. Rzepey wśród lampy toastów przeszedł wesoło.

Po południu zwidzali uczestnicy pobliski park a wieczór urządzono wspólną kolację w Demni, gdzie nastąpiło potęganie.

Podniósł też musimy z naciskiem, że przyjęcie, gościnność i serdeczność na każdym kroku, jakimi obdarzali swych gości Skolanie, z pewnością na długo pozostaną w pamięci uczestników wycieczki. Dla przyjęcia gości w Skolem utworzony był osobny komitet, złożony z pp. burmistrza miasta dr. Mironowicza, naczelnika sądu Czarnieckiego i naczelnika stacji Potuczka. Wszyscy ci panowie zastępowali sobie istotnie na najwyższą wdzięczność naszego Kola za trudy poniesione około przyjmowania i wiozących gości, zwłaszcza, że czynili to z taką uprzejmością i gotowością, jakich dais doprawdy trudno znaleźć.

Wśród największego deszczu, który w ciągu dnia przesakał wle wycieczkowiczom, powolili wszyscy uczestnicy na dworzec kolejowy w Skolem, zaś po godz. 11 po północy do Lwowa.

Wycieczka „Rodziny” do Brzuchowic wyjechała pod względem zabawy i programu bardzo świetnie, chociaż do kasy niewiele wpłynęło ze względu niepo-wnej pogody, jednakowoż uczestnicy, posileni świeżym powietrzem a rozweśnieni rozmaitemi przyjemnościami, powrócili w mury swego ogniska, podnieśli na duch, do czego przyczynił się niemało obraz z żywych osób: „Obrona sztandaru” samych wólcian, podmas odosloniecia tegoz z entuzjazmem odspiewali „Jeszcze Polska nie zginęła”.

no na dziesiątki milionów, więc kamienie po-wszechnie znano pałacem.

Obszerny apartament bankiera był podzielony na dwie części: na prawo ze schodów biura i kasa, na lewo prywatne mieszkanie.

Rodzina Rejchstejnów składała się z żony, córka Alfonsyna i syn Leopold. Stary, dobrego wzrostu, siwych włosów i brody, prawie otyły, miał około sześćdziesięciu lat. Kiedy był żywym, to jednak religię uważał jako pasport, wleatwiający wędrowkę po świecie za grzeszem, więc zgromadziwszy przed laty na dzierżawie młynów w Kijowie gruby majątek, przyjął warę owan-gielicką i zamieszkał w Berlinie. Ale gdy tam znalazł wielką konkurencję, przeniósł się do Warszawy, gdzie interes bankierski szeroko rozwinął. Po kilkunastu latach doznał się rezultatów nad-spodziewanie potężnych. Trząst finansami w tam mieście.

On tylko jeden był odszczepieńcem w rodzinie. Żona i dzieci zostały przytęperzone ojcem. Bankier był sangwinkiem, wesołym i niecierpliwym temperamentem. Mówił zwykle przedko, a je polskim językiem władał dość gładko, a nie chciał się tam zdradzać, więc w danym razie panował nad sobą, wybiegając uważnie słowo po słowie. Ale w miarę, jak się rzecz przejmowała, wychodził z tempa i rydoszczynną zatrać, a raz wykołojony, mówił coraz prędzej, coraz gorzej i wtedy brodz sobie opławał. W rozmowie miał zwyczaj wywania porównań.

Był próżnym. Dla tego dzieci po europejsku wychował. Nosząc w kamizelce pase-porci, w formie kluczyka od potężnej kasy, rościł sobie prawo do wyższych sfer towarzysztwa, z któremi miał nadzieję zrównać się przez odpowiednie małżeństwo swej córki. Skończył się z rodową arystokracją to sączył jego marzeń. Alfonsyne s góry skazał na zmianę religii.

(C. d. n.)

Na warszawskim bruku.

S. Graybner.

(Ciąg dalszy.)

Na bładą twarz jej wystąpiły teraz żywsze, jak zwykle, rumieńce, z oczu biła żółć straszna. Chciała mówić jeszcze, ale kaszel przerwał jej słowa.

— Przyszaj, żeś mnie samą kusia przed chwilą — rzekł hrabia, a mimo to, ja żartowałem tylko, zapewniam cię.

— Jeżeli żartowałeś — mówiła nieco spokojniej, siadając znow znow na fotel — to żart był niegodny. Chciałeś dać mi uczyć, że jestem rzeczą, nie kobietą.

I znow kaszel ją napadł. Po chwili mówiła cicho i wolno:

— Ja, kobieta upadła, wyklęta przez matkę, ja, której słusznie zarzucają, że hańba okryłam uczciwe nazwisko rodziny, nie byłabym zdolna sprzedać jakiegś kolezance ciebie, chociaż taka sprzedaż byłaby uczciwszą od pańskiej gry, panie hrabio

Głos jej stawał się coraz więcej ochrypłym.

— Terko, rozchorujesz się, daj pokój — mówił hrabia; podając jej szklankę z wodą — No, napij się trochę, słaba jesteś. Nie chcę cię teraz drażnić, ale ci to wszystko drugim razem wytłumaczę. Wiesz, że ci zawsze dobrze uważałem, jestem ci życzliwy i możesz liczyć na mnie. No, uspokój się, napij się wody z cukrem. Lepiej ci teraz?

— Tak, lepiej... kaszel mnie zmęczył... ale

już przeszło... — mówiła głosem arywanym, powstając z miejsca i odgarniając włosy.

— No, nie gniewaj się Tero — rzekł hrabia i wziął ją w pód, przyciskając do siebie.

— Ty wiesz, że ja się długo gniewałem nie umiem. Zrobiłeś mi wielką przykrość, chciałam ci to wyrzucić, a teraz, nie mówmy już o tem. Ja zawsze tak.

Ale ten nagły zwrot jej nie był szczerzy. Przed chwilą ogarnęła ją pasja, teraz powracała zimna krew. Zawsze nie ustata bynajmniej.

Ludwik się na tem nie poznał i chciał korzystać z dobrej komitowy. Namyslał się, od czego ma zacząć, lecz Terka wyrzuciła go.

— Cóż, prawda, że Andzia piękna?

— Dość powiedzieć, że do ciebie podobna.

— O, ona piękniejsza odemnie. Ale słuchaj, jeżeli może czekać na moje rozgrzeszenie, to jako starsza siostra, daję ci je najchętniej.

— A cóż ty w tem masz Tero? — zapytał

Ludwik, zdradzając niewiarę w jej bezinteresowność.

— Ja? prosta rzecz. Chcę się zemścić na niej. Ubodła mnie swoim moralnym językiem ta świętoszka. Z dobrego serca, po pogrzebie otarowałam jej przytulę, a ona mi za to rzuciła w oczy pogardę. Nie chcę widzieć jej wyższą odemnie. Niech się raz tylko pośliznie, a zobaczymy, kto niżej upadnie.

— Wiedę co myślisz?

— Rade ci czasu nie tracić. Łutwo cię kto może uprzedzić.

— To chyba przy twojej pomocy?

— Owszem, o ile będę mogła.

— A więc mówmy Tero otwarcie. Ksawek jest teraz trochę spłukany, na mnie zawsze możesz liczyć, zróbmy układ.

— Ale uprzedzam cię, moja pomoc będzie tylko w tem, że ci nie zaszkodzi.

— A czemuż nie chcesz pomagać?

— Bo nie mogę. Jestem tam tak źle widziana, że każdy krok mój mógłby ci tylko psuć, a nie naprawiać.

— Słuszna uwaga.

— Ale słuchaj. Z Andzią brylantami nie daleko. To twarda dziewczyna, złałamconna przez matkę w najwyższym stopniu, skromna i tyle moralna, ile ja nią nie jestem. Ty ją musisz rozkochać, a tego nie potrzebuję ci użyć. Oprze się Włodkowskim, Jarockim i kłwipazom, ale twoim pięknym oczom ulegnie.

W tej chwili powrócił książę, a z nim przybyło kilku młodzieży. Zrobiło się gwarno, paczka i sylfidy stawały, jak do apein, bo już się wszystkie teatru skończyły. I znow ustawiono stołki do maczka, wśród pukaniń szampa.

Ludwik trzymał się na uboczu, nie grał w karty i omijał kieliszki. — Teraz widział, jak głośno piękna Anna tkwi w jego uśły. Rozmawiał rady Terki i uznawał je za trafne. Wszak sam podziwiał w młodej dziewczynie godność siebie i instykt kobiecy. Jasne było, że nie kupi jej byskotkami. Zostaje więc tylko miłość, a to wprawdzie dla niego niezawodna droga, ale od innej dłuższa i wymagająca zabiegów. A hrabia był niecierpliwy.

Terka odgadywała, jakie go w tej chwili myśli zajmują. Komedja bez zarzutu odegrana przez nią, nie chybiła celu. Ona była najpewniejszą, że Anna nie ulegnie hrabiemu. Scena na Powązkach pawała wszelką wątpliwością, a jeśli ja Ludwik istotnie rozkocha, to tylko po to, aby usłyszał pewnego dnia: Do mnie panie hrabio jedna tylko droga, przez kościół. I na tem poległa miała jej zemsta, nie licząc widoku pewnego zysku. Znała dobrze Ludwika, wiedziała, że on wszelkimi drogami do celu podąży, nie zatrzyma się w połowie rozpoczętej roboty, niebo

i piekło poruszy. A gdy potem wszystkim dozna zawodu, będzie zgryzał zębami ten rozpustnik, co w karty przegrzyna kobiety.

I myśł ta wprawiała ją w najlepszy humor. Jak nigdy, była wesoła, rozrzucona, wychylała rąs po raz kilkiszki zamrożonego szampa. W ślad za nią pito dziś więcej, jak zwykle. Nad ranem uczta zamieniała się w formalną i jętykę, głośno krawżyły pieprzne żarciki, rzucane obficie!

Nad wszystkim górowała piękna Terka. Gdy książę Ksawery wyszedł na chwilę, zbliżyła się do Ludwika i szepnęła mu parę słów, w ślad za czem tenże podał jej zrecnie paczkę banknotów.

W tej chwili Fonsio zaproponował Curacão kielijką — szklankami.

Myśl jednogłośnie została przyjęta, a gdy projektodawca sam szklankę wychylił, Terka stanęła na środku pokoju.

— Teraz ja, dajcie szklankę — zawołała dziwnie zmienionym głosem.

Zamglone jej oczy, chwiejna postawa i silne wypięki na twarzy, mówiły wyraźnie, że miała już nadto. Nikt jednak nie powstrzymał jej od myśli szalonej. I piła z początku jak wodę moczny likier ze szklanki. W połowie zatrzymała się.

— A widzisz, nie możesz, dajcie mnie teraz — wołała inna.

Ale Terka chciała na swoim postawić. Jeszcze raz szklankę do ust poniosła i — zachwiała się, szko wypadło jej z ręki, a sama osunęła się na posadzkę, zanim ją podtrzymał zdołano, krew rzuciła się jej ustami.

VIII.

Na jednej z pryncypalnych ulic Warszawy, całe pierwsze piętro własnej okazałej kamienicy, zajmował Daniel Rejchstejn, znany w mieście finansowy potentat. Dom był ogromny o grubych murach i wielkich oknach, a że właściciela liczo-

